

# **Uddannelsesprogram**

***Introduktionsuddannelsen i oto-rhino-laryngologi***

***OUH - Odense Universitetshospital og Svendborg Sygehus***

***Januar 2026***

## Indhold

|                                                                               |    |
|-------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1. Indledning.....                                                            | 3  |
| 1.1. Beskrivelse og afgrænsning af specialet .....                            | 3  |
| 1.2 Organisatorisk status for øre-, næse- og halsspecialet i Region Syd ..... | 3  |
| 1.3 Speciallægeuddannelsens opbygning .....                                   | 3  |
| 2. Uddannelsens opbygning.....                                                | 4  |
| 2.1 Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder.....                       | 4  |
| 3. Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse.....                 | 11 |
| 3.1 CHECKLISTE.....                                                           | 11 |
| 3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder .....                                  | 20 |
| 3.3 Obligatoriske kurser og forskningstræning.....                            | 20 |
| 4. Uddannelsesvejledning.....                                                 | 20 |
| 5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse .....                          | 21 |
| 6. Nyttige kontakter .....                                                    | 21 |

## 1. Indledning

Specialet Oto-rhino-laryngologi er beskrevet i målbeskrivelsen, som findes på [www.sst.dk](http://www.sst.dk) hvor også speciallægeuddannelsen er beskrevet. Speciallægeuddannelsens introduktionsforløb og hoveduddannelsesforløb understøttes ved anvendelse af uddannelsesprogrammer, som kan findes på [www.videreuddannelsen-syd.dk](http://www.videreuddannelsen-syd.dk) under de relevante speciale.

Uddannelsesprogrammerne udleveres ved første ansættelse i forløbet.

### 1.1. Beskrivelse og afgrænsning af specialet

Specialet omfatter forebyggelse, diagnostik, behandling og kontrol af kirurgiske og medicinske sygdomme samt traumer i øre- næse- bihuler, mundhule, spytkirtler, svælg, strube, bronkier, spiserør og halsens bløddeler, inklusive glandula thyroidea/parathyreoidea kirurgiske sygdomme.

Inden for samtlige områder foregår desuden såvel eksperimentel som klinisk forskning.

De væsentligste sygdomsgrupper er:

- Akutte og kroniske infektioner samt allergisk betingede sygdommen i øre-, næse- og halsområdet samt komplikationer til disse lidelser.
- Neurologiske lidelser i hoved- halsområdet med speciel vægt på kraniennerver, herunder især høre- og balancennerver.
- Benigne og maligne tumorer i hoved- halsområdet
- Lidelser, der kræver endoskopisk diagnostik og behandling i larynx, trachea, bronchier og oesophagus.
- Medfødte lidelser og akutte traumer i hoved-og halsområdet.
- Audiologi er et fagområde inden for specialet

Øre-, næse- halsspecialet er generelt karakteriseret ved at omfatte en lang række kliniske subspecialer og at have en bred berøringsflade og samarbejde med en række andre kliniske afdelinger:

Onkologisk afdeling, neuroafdelingerne (Neuromedicinsk og Neurokirurgisk afdeling), lungeafdelingerne (Lungemedicinsk og Thoraxkirurgisk afdeling), Kæbekirurgisk afdeling, øjenafdelingen, Medicinsk Endokrinologisk afdeling, børneafdelingen og anæstesiaafdelingen.

### 1.2 Organisatorisk status for øre-, næse- og halsspecialet i Region Syd

Der findes i Region Syd fire selvstændige øre- næse- halsafdelinger i hhv. Esbjerg, Sønderborg, Vejle, Svendborg/Odense. Der er audiologiske afdelinger/funktioner på alle matrikler fraset Svendborg.

### 1.3 Speciallægeuddannelsens opbygning

Speciallægeuddannelsen i otorhinolaryngologi består af en introduktionsuddannelse og en hoveduddannelse. Introduktionsuddannelsen varer 1 år, hvor den uddannelsessøgende skal opnå et bredt basalt, teoretisk og klinisk erfaringsgrundlag ifølge målbeskrivelsen (Sundhedsstyrelsen). Hoveduddannelsen varer 4 år med ansættelser, der tilsammen sikrer, at målbeskrivelsens kompetencer opfyldes.

## 2. Uddannelsens opbygning

Introduktionsuddannelsens varighed er 1 år, og det overordnede indhold er beskrevet i målbeskrivelsen ([www.sst.dk](http://www.sst.dk)). Dette uddannelsesprogram angiver, hvordan uddannelsesforløbet OUH Svendborg – OUH Odense Universitetshospital konkret er tilrettelagt.

| 1. periode        | 2. periode           | 3. ansættelse     |
|-------------------|----------------------|-------------------|
| Afd. F OUH Odense | Afd. F OUH Svendborg | Afd. F OUH Odense |
| 2 mdr.            | 4-6 mdr.             | 4-6 mdr.          |

### 2.1 Præsentation af uddannelsens ansættelsessteder

Øre-næse-halsafdelingen i Odense og Svendborg har fælles ledelse og fælles personale. Derudover har afd. F en ledende overlæge, der varetager den daglige drift på matriklen i Svendborg.

#### 1. og 3. periode, Afd F. OUH Odense

Link til afdelingens hjemmeside: <https://ouh.dk/til-patienter-og-parorende/odense/afdelinger/f-ore-naese-hals-horeklinik-afdeling-f>

Som yngre læge på afdeling F vil du modtage en grundig videreuddannelse. Den kliniske videreuddannelse og uddannelsesmiljøet vægtes højt. Afdeling F er den største øre-næse og halskirurgiske afdeling i Region Syddanmark. På afdelingen finder du forskellige kategorier af uddannelsesstillinger herunder introduktions- og hoveduddannelsesstillinger.

Som arbejdsplads rummer afdeling F en mangfoldighed af fagligheder og kompetencer. Uddannelsesudvalget, som er sammensat af afdelingsledelsen, uddannelsesansvarlig overlæge, de uddannelseskoordinerede yngre læger og TR, holder sig løbende ajour med de yngre lægers ønsker og behov og bestræber sig på at tilbyde de uddannelsesmæssige og kompetenceudviklende aktiviteter, som efterspørges. Ligeledes arbejdes der hele tiden på at forbedre uddannelsesmiljøet med fokus på supervision og faglig sparring, så du som yngre læge kan føle dig tryk i din oplæring.

#### Orientering om Odense Universitetshospital

Odense Universitetshospital er den største virksomhed i Region Syddanmark og en af landets største arbejdspladser med ca. 10.000 ansatte og et årsbudget på ca. 6 mia. kroner. Desuden er OUH landets største samlede sygehusenhed med såvel hovedfunktioner, regionsfunktioner, højtspecialiserede funktioner og landsfunktioner.

#### Orientering om Afdeling F

Afdeling F modtager indlæggelseskrævende og ambulante patienter, der hører under specialet oto-rhino-laryngologi. Der modtages overvejende patienter fra Fyn og derudover har afdelingen specialiserede funktioner for specielle patientkategorier i.h.t. Sundhedsstyrelsens specialeplan. På de specialiserede behandlingsområder modtager afdelingen patienter fra såvel Region

Syddanmark som andre regioner i Danmark. Afdeling F består af Odensematrikel, Svendborgmatrikel og Høreklubben.

Afdeling F deltager i den kliniske uddannelse af medicinstuderende og varetager videreuddannelse af speciallæger i speciallægeuddannelsen i oto-rhino-laryngologi i Region Syddanmark.

På Odensematriklen har afd. F 18 senge fordelt på en voksenafdeling med 14 senge (Sengeafsnit F2) og 4 senge placeret på Børneafdelingen. Patienter med odontologiske/kæbekirurgiske lidelser indlægges på afdeling F2 og behandles af kæbekirurger, ligeså findes på F2 en seng der bruges af øjenafdelingen.

Afdeling F består i Odense desuden af et ambulatorium i stueetagen (indgang 23 og på Patienthotellet) samt et dagkirurgisk afsnit (findes på F2). Hertil har vi vores operationsgang med 5 operationsstuer, hvoraf afd. F som regel bruger 3 stuer, mens Plastikkirurgisk afd. Z bruger 1-2 stuer dagligt.

### **Afdelingen består af**

Afdelingsledelse:

Cheflæge Camilla Slot Mehlum  
Chefsygeplejerske Vibeke Tilgaard Jensen

Administration og økonomi:

- Adm. sekretær Charlotte Trohl
- Økonomimedarbejder Helle Eriksen

Universitetsfunktion og forskning:

- Professor, ledende overlæge, ph.d., forskningsleder Kristine Bjørndal
- Professor, overlæge, ph.d., Anette Kjeldsen
- Professor Overlæge, ph.d, Jesper Hvass Schmidt (audiologi)
- Professor Tobias Neher (audiologisk klinik)
- Lægesekretær Lone Siemons
- Lægesekretær Stine Nipgaard
- Projektkoordinator Camilla Riis Nielsen
- 12 lektorer
- 4-5 ph.d.-studerende

Ledende overlæger:

- Professor, ledende overlæge, ph.d., forskningsleder Kristine Bjørndal
- Ledende overlæge Christian Faber, PhD, ansvarlig for ørekirurgi og Svendborg matrikel
- Ledende overlæge Anders Rørbæk Madsen, ansvarlig for operationsgang og halssøjle
- Ledende overlæge Peter Darling, ansvarlig for ambulatorie og Næse-, bihule og foniatrik
- Ledende overlæge Marie Westergaard-Nielsen, uddannelsesansvarlig og ansvarlig for sengeafdeling F2

- Ledende overlæge Rikke Schnack-Petersen, ansvarlig for Høreklubben

Lægestaben består af:

- 17 overlæger, heraf 1 cheflæge og 6 ledende overlæger
- 8 speciallæger
- 4-7 kursister, heraf 4 Sen-kursister (kursister med ét år i Odense og kursist med sidste år af Svendborg/Odense hoveduddannelsesstilling)
- 2 læger i introduktionsstillinger
- 2-3 reservelæger i vikariat/uklassificeret stilling

Uddannelsesansvarlige:

- Uddannelsesansvarlig overlæge (UAO) Marie Westergaard-Nielsen
- Uddannelsesansvarlig speciallæge (UKAL) Thomas Frank Flyger
- Uddannelsesansvarlig yngre læge (UKYL) Anders Bo Rønnegaard
- Uddannelsesansvarlig speciallæge (UKYL) Armin Jafari (Høreklubben)

Sengeafsnit F2:

- Oversygeplejerske Christina Jonsen Viita
- Cirka 20 plejepersonaler

FO/Famb:

- Oversygeplejerske Louise Livoni
- Cirka 35 plejepersonaler

Lægesekretærer:

- Ledende lægesekretær Tine Aabo Søbjerg
- Cirka 30 lægesekretærer

Høreklubben

- Ledende overlæge Rikke Schnack-Petersen
- Funktionsleder audiologopæd Maria Gormsen
- Cirka 60 medarbejdere

### Arbejdstilrettelæggelse

Vagtlaget i Odense består af 2 lag – en forvagt og en bagvagt. Begge vagtlag har døgnvagt med rådighedstjeneste indenfor 30 min fra bolig. Forvagtslaget er 2-skiftet. Af vagtskemaet fremgår

den mere detaljerede planlægning. Du vil få tilsendt en mere detaljeret beskrivelse af vagtfunktionen og forberedelse forud for første vagt.

### **Introduktion**

Første dag møder du kl. 7.55 i Afdeling F's ambulatorie (**indgang 23**) i stueetagen i højhuset. Du henvender dig ved skranken, spørger efter din kontaktperson, som vil vise dig rundt den første dag.

Mandag og torsdag starter dagen med røntgenkonference kl. 8.00 (rum 6, 1. sal i højhuset). Øvrige dage møder du kl. 8.00 i F-Biblioteket. Der er garderobe og omklædning på afdelingens operationsgang.

Den første dag vil en af afdelingens læger vise rundt på afdelingens aktivitetsområder (ambulatorium, operationsgang, sengeafdelinger, dagkirurgi, modtagelse og skadestue) og forestå præsentation for personalet. Under rundvisningen orienteres du om afdelingens funktioner med særlig vægt på ting, der har betydning under vagtarbejde. Første vagt tiltrædes afhængig af tidligere erfaring.

Nye læger uden tidligere tilknytning til Afdeling F vil få tilsendt arbejdsprogram over den første tid ved siden af vagtskemaet, hvor der er skemalagt UL-kursus, fiberskopi-kursus og otomikroskopi-kursus afhængig af tidligere ansættelser.

Alle nyansatte medarbejdere på afd. F deltager i introduktion hos afdelingsledelsen (finder typisk sted første tirsdag hver måned).

Alle nyansatte medarbejdere på OUH deltager i førstkommende fælles obligatoriske introduktion på OUH, samt den fælles introduktion til brandslukning. Desuden skal man deltage i hjertestopkursus.

Den nyansatte får tildelt et "password" til elektroniske medier hvor der er adgang til journalsystem og mailboks. Alle nyansatte tildeles en mailboks. Afdelingens interne kommunikation foregår i vid udstrækning ved e-mails. Det er derfor vigtigt, at man hver dag tjekker sin mailboks.

Det forudsættes, at den nyansatte hurtigt gør sig bekendt med afdelingens lægeinstruks på [InfoNet](#) og er orienteret i sidste udgave af specialets officielle lærebog: "Øre-, næse- og halssygdomme. Ovesen, T. m.fl. Munksgaards Forlag".

### **Konferencer og møder**

Afdelingen holder undervisning onsdag morgen, hvor emner relevante for afdelingens arbejde diskuteres. Undervisningen tilrettelægges af læger i kursusstilling. Tirsdag og fredag er der 3 min. klinisk case efter morgenkonferencen.

- Røntgen konference mandag og torsdag kl. 8.00
- Ca. to gange om året er der eftermiddagsundervisning for alle reservelæger.
- To gange om året er der undervisning i Simulationscenteret for alle nye reservelæger.
- En gang årligt er der Temadag for alle i afdeling F
- Ca. én gang årligt er der fællesmøde for alle otologer i Region Syddanmark.

Det forventes, at afdelingens yngre læger deltager i disse aktiviteter.

Derudover afholdes:

- 1-2 gange årligt litteraturmøde for alle afdelingens læger i privat regi.
- En gang årligt fællesmøde for alle otologer på Fyn.

**Kursus**

Afdelingen yder evt. dækning af kursusudgifter efter afdelingsledelsens vurdering.

Ansøgningsskema findes på intranettet og sendes til afdelingsledelsen. Tjenestefri med løn ydes under hensyntagen til afdelingens drift og forudsætter afdelingsledelsens accept.

## 2. periode Afd F, OUH Svendborg

Øre-næse-halsafdelingen på Svendborg sygehus er en integreret del af afdeling F med fælles afdelingsledelse.

### Fysiske rammer

Afdelingen har et kontorafsnit, hvor afdelingens læger har kontorer, et sekretariat og et konferencelokale. Der er fælles morgenkonference med matriklen i Odense via videolink.

Bøgerne på overlægekontorerne er til fri afbenyttelse, men der skal lægges låneseddel og bøger må ikke fjernes fra afdelingen.

Al øre-næse-halskirurgi i Svendborg foregår på det dagkirurgiske operationsafsnit. Afdelingen har intet sengeafsnit på Svendborg matriklen.

Afd. F har ved normal drift 2 lejeblader om mandagen og én lejeblade på de øvrige hverdage i ugen.

Øre- næse- halsafdeling F Svendborg har ved normal drift 2 ambulatoriestuer dagligt. Der ud over et vestibulogi-ambulatorium 4 dage pr. uge.

Afdelingen disponerer over et undersøgelsesrum i tilknytning til vestibulogi-ambulatoriet til tilsyn og ekstra ambulante undersøgelser.

Ambulatoriet er lukket, dvs. der modtages kun patienter efter henvisning fra praktiserende ørenæse-halslæger og i et vist omfang fra alment praktiserende læger. Al visitation foregår fælles med visitation til matriklen i Odense.

I tidsrummet kl. 8-15 på hverdage tages dog imod tilsyn fra andre afdelinger på Svendborg Sygehus og akutte ambulante patienter fra speciallæger i nærområdet såfremt patienterne kan forventes afsluttet inden kl. 15.

Ved behov for akut indlæggelse visiteres patienterne til matriklen i Odense.

ØNH-ambulatoriet består af 2 undersøgelsesstuer. Disse fungerer dels som generelt ambulatorium dels på specielle dage som vestibulogi ambulatorium.

### Personale

Ledende overlæge Christian Faber

Overlæger med funktion på både Odense og Svendborgmatriklen:

Gita Jørgensen

Henrik Lind

Speciallæger med funktion på Odense og Svendborg matriklen:

Bibi Lange

Thomas Frank Flyger

Jesper Roed Sørensen

Peter Bill Juul Ladegaard

Stefanie Juul Hyldal

Der er en læge (trin 1) i hoveduddannelsesstilling. Læger i hoveduddannelse deltager ikke i vagtberedskabet i Odense i de perioder, man har funktion i Svendborg.

Der er en læge (trin 1) i en fælles introduktionsstilling med tjeneste på begge matrikler. Introduktionslægen deltager i vagtberedskabet i Odense.

### **Vagtstruktur**

I tidsrummet kl. 8-15 på hverdage tages imod akutte ambulante patienter fra andre afdelinger på Svendborg Sygehus og fra speciallæger i nærområdet, såfremt patienterne kan forventes afsluttet inden kl. 15.00.

På operationsdage er én af afdelingens læger i dagtjeneste eller beredskab indtil den sidste patient er udskrevet fra hvilestuen i dagkirurgisk afsnit senest kl. 17.

### **Behandling/kirurgi**

Afdelingen har regionsfunktion vedrørende vestibulær ambulatoriet. Ud over dette har afsnittet fortrinsvis hovedfunktioner inden for specialet.

Dette omfatter:

-Mellemørekirurgi

-Næse-/bihulekirurgi

-Halskirurgi

Der foretages et stort antal tonsillektomier og mindre kirurgiske indgreb ved benigne tumorer på

halsen.

Der foretages FEEST undersøgelser hver 14. dag i samarbejde med ergoterapeut.

Ansigtstraumer, undtagen næsefrakturer, sendes til kæbekirurgisk afd. OUH.

Afdelingen her har et godt klinisk miljø og stor undervisningsinteresse. Den uddannelsessøgende har gode muligheder for at undersøge og operere patienter selv samt at følge op under fornøden supervision. Der er mulighed for at forske og træne i fremlæggelse af

forskellige emner indenfor specialet i forbindelse med en ugentlig undervisningsdag i forbindelse med fælles morgenkonference med Odense matriklen.

Der forventes deltagelse i afdelingens interne undervisning, møder og div. kurser indenfor specialet.

### 3. Plan for kompetenceudvikling og kompetencegodkendelse

Kompetencer, der skal vurderes og godkendes er anført i målbeskrivelsen, hvor der angives forslag til læringsmetoder for hver enkelt kompetence. Målbeskrivelsen indeholder desuden en generel beskrivelse af lærings- og vurderingsstrategier. <https://www.sst.dk/da/Viden/Uddannelse/Uddannelse-afspeciallaeger/Maalbeskrivelser>

I dette program findes anvisning på i hvilke delansættelser og hvornår de enkelte kompetencer og kompetencekort skal godkendes.

#### 3.1 CHECKLISTE

Kompetencekort til hoveduddannelsen og forslag til tidsmæssig opnåelse af disse:

1. Basal undersøgelsesteknik
2. Præoperativ vurdering
3. Postoperativ vurdering
4. Luftvejshåndtering
5. Akutte næse- bihule- og halstilstande
6. Akutte øretilstande
7. Basal kirurgisk teknik
8. Basal pædiatrisk otorhinolaryngologi
9. Tonsillektomi (niveau D)
10. Akademisk arbejde
11. Karrierevejledning

Ambulatorie: 1, 8

Rum 1 (evt ambulatorie): 5, 6

OP: 2, 3, 4, 7, 9

Vejledersamtaler: 10, 11

| Introduktionsstilling<br>Odense 1. og 3. periode<br>Svendborg 2. periode |                                       |                                    |                        |
|--------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------|------------------------|
| Kompetencekort                                                           | Emne                                  | Hvor                               | Forslag til hvornår    |
| 1                                                                        | Basal undersøgelsesteknik             | Ambulatorie                        | Første periode Odense  |
| 2                                                                        | Præoperativ vurdering                 | Uddannelsesleje på OP i Svendborg  | Svendborg              |
| 3                                                                        | Postoperativ vurdering                | stuegang i Odense                  | Første periode Odense  |
| 4                                                                        | Luftvejshåndtering                    | Operation                          | Tredje periode Odense  |
| 5                                                                        | Akutte næse- bihule- og halstilstande | Rum 1, Odense                      | Første periode Odense  |
| 6                                                                        | Akutte øretilstande                   | Rum 1, Odense                      | Odense eller Svendborg |
| 7                                                                        | Basal kirurgisk teknik                | Uddannelsesleje på OP i Svendborg  | Svendborg              |
| 8                                                                        | Basal pædiatrisk otorhinolaryngologi  | Ambulatorie<br>eller Rum 1, Odense | Svendborg              |
| 9                                                                        | Tonsillektomi (niveau D)              | Uddannelsesleje på OP i Svendborg  | Svendborg              |
| 10                                                                       | Akademisk arbejde                     | Vejledersamtale                    | Introduktionssamtale   |
| 11                                                                       | Karrierevejledning                    | Vejledersamtale                    | Justeringsamtale       |

Målbeskrivelsens liste over kompetencer til hoveduddannelsen

| Kompetencer (introduktionsstilling) |                                                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | Læringsstrategier, anbefaling                                                                                                                                              | Kompetencevurderingsmetode(r) obligatorisk(e)                                                                                                                                 |
|-------------------------------------|------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Nr.                                 | Kompetence                                                 | Konkretisering af kompetence<br>(inklusive lægeroller)                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                            |                                                                                                                                                                               |
| 1                                   | ØNH-specifik objektiv undersøgelse og kirurgisk forståelse | <p>Optage en specialespecifik objektiv undersøgelse af øre-næse-halspatienter herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Otomikroskopi</li> <li>• Stemmegaffelundersøgelse</li> <li>• Anterior rhinoskopi, inkl. detumescering</li> <li>• Fleksibel endoskopi øvre luftveje</li> <li>• Palpation af hals</li> <li>• Otoneurologisk undersøgelse</li> </ul> <p>Være bekendt med særlige forhold relevante for den kirurgiske patient, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Præoperative overvejelser</li> <li>• Postoperative fund relevante for den øre-næse-halskirurgiske patient</li> </ul> <p>Lægeroller: Medicinsk ekspert</p> | <p>Selvstudium ved digital platform</p> <p>Simulationstræning i otoskopi og fleksibel endoskopi.</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>Fokuseret ophold i praksis</p> | <p>Specifik vurdering Kompetencekort 1</p> <p>Specifik vurdering Kompetencekort 2</p> <p>Specifik vurdering Kompetencekort 3</p> <p>Gennemført fokuseret ophold i praksis</p> |

|   |                                 |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                   |                                                                                       |
|---|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| 2 | Den akut luftvejstruede patient | <p>Indenfor følgende sygdomskategorier kunne diagnosticere, deltage i akut patientmodtagelse og indgå i behandlerteams med andre specialer (anæstesi), samt varetage relevant akut visitation</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Fremmedlegeme i luftvej eller øvre GI kanal</li> <li>• Blødning i øvre luftvej</li> <li>• Obstruktion af øvre luftvej som følge af infektion, inflammation, angioødem, nervus recurrens parese, tumor</li> </ul> <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Etablere akut kirurgisk luftvej (kompetenceniveau D)</li> <li>• Trakeotomi (kompetenceniveau B)</li> </ul> <p>Informere patienten eller pårørende om undersøgelser, diagnose, behandling og sikre patientens accept. Kende egen begrænsning og relevant konferere med relevant kollega</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, kommunikator, samarbejder, leder, professionel</p> | <p>Simulationstræning i akut kirurgisk luftvej (nødtracheotomi/koniotomi)</p> <p>Superviseret klinisk arbejde</p> | <p>Specifik vurdering Kompetencekort 4</p> <p>Specifik vurdering Kompetencekort 5</p> |
| 3 | Den otologiske patient          | <p>Varetage den initiale vurdering og behandling af simple otologiske problemstillinger herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Simple akutte infektioner i ydre øre, mellemøre, samt mastoid</li> <li>• Othæmatom/brusklæsion</li> <li>• Akut otogen svimmelhed</li> <li>• Facialis parese</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>Selvstudium</p>                                                            | <p>Specifik vurdering Kompetencekort 6</p> <p>Specifik vurdering Kompetencekort 3</p> |

|   |                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |                                                                                                  |                                                                                              |
|---|--------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |                          | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sudden deafness</li> </ul> <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tolke audiogram (med henblik på type af høretab, perceptivt eller konduktivt), samt tympanometri og ud fra dette foreslå relevant udrednings- og behandlingsregime i den akutte fase (D)</li> <li>• Suturering og incision af ydre øre absces/hæmatom/brusklæsion</li> <li>• Foretage Dix-Hallpike og lateral buegangstest, samt udføre Epley's- og Barbeque manøvrer (D)</li> <li>• Foretage/fortolke v-HIT undersøgelse af laterale buegange (D)</li> <li>• Foretage HINTS undersøgelse (D)</li> </ul> <p>Deltage i stuegangsfunktion i samarbejde med sygeplejersker på indlagte patienter efter ørekirurgi</p> <p>Kende egen begrænsning og relevant konferere med kollega</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, samarbejder, professionel</p> |                                                                                                  |                                                                                              |
| 4 | Den rhinologiske patient | <p>Varetage den initiale vurdering/behandling af simple rhinologiske problemstillinger, herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Akut og kronisk rhino-sinuitis</li> <li>• Epistaxis</li> <li>• Næsefraktur</li> <li>• Septumhæmatom/absces</li> <li>• Ansigtsfrakturer (zygoma, maxil, orbita, mandibel, tand)</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>Simulationstræning nasal endoskopi</p> <p>Selvstudium</p> | <p>Specifik vurdering Kompetencekort</p> <p>5 Specifik vurdering</p> <p>Competencekort 3</p> |

|   |                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                     |                                                                                                                                  |
|---|----------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>Orbital subperiostal absces som komplikation til akut rhinosinuit</li> </ul> <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Nasal endoskopi (E)</li> <li>Ætse/elkoagulere blødende kar og anlægge adækvat tamponade (E)</li> <li>Vurdere ydre næse herunder simple deformiteter (E)</li> <li>Reponere simple næsefrakturer (D)</li> </ul> <p>Deltage i stuegangsfunktion i samarbejde med sygeplejersker på indlagte patienter efter rhinokirurgi</p> <p>Kende egen begrænsning og relevant konferere med relevant kollega</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, samarbejder, professionel</p> |                                                                                                                     |                                                                                                                                  |
| 5 | Den halskirurgiske patient | <p>Varetage den initiale vurdering og behandling af simple halskirurgiske problemstillinger herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Overfladiske kutane abscesser</li> <li>Infektioner i halsens bløddele</li> <li>Peritonsillære abscesser</li> <li>Blødninger/hæmatomer/infektioner efter halskirurgi</li> <li>Smertetilstande betinget af benigne og maligne tilstande</li> </ul> <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>Basal ultralydsscanning (kompetenceniveau C)</li> </ul>                                                                                                                               | <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>Selvstudium</p> <p>Kursus i basal ultralyd</p> <p>Basal kirurgisk kursus</p> | <p>Specifik vurdering Kompetencekort 5</p> <p>Specifik vurdering Kompetencekort 7</p> <p>Specifik vurdering Kompetencekort 3</p> |

|   |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |                                                        |                                                                                              |
|---|---------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|
|   |                                       | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Sempel suturering, incision og elkoagulation (kompetenceniveau D)</li> <li>• Fjernelse af hudtumores (kompetenceniveau D)</li> <li>• Udtømning af peritonsillær absces (kompetenceniveau D)</li> </ul> <p>Kende egne begrænsninger og relevant konferere med relevant kollega</p> <p>Deltage i stuegangsfunktion i samarbejde med sygeplejersker på indlagte patienter efter halskirurgi</p> <p>Deltage i patientsamtaler omkring relevante KRAM (kost, rygning, alkohol, motion) faktorer.</p> <p>Lægeroller: medicinsk ekspert, samarbejder, sundhedsfremmer, professionel</p> |                                                        |                                                                                              |
| 6 | Den pædiatriske øre-næse-hals-patient | <p>Varetage den initiale vurdering og behandlingsplanlægning af børn med lidelser indenfor øre-næse-halsspecialet herunder</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Fremmedlegemer i næse og øre</li> <li>• Sekretorisk otitis</li> <li>• Adenoide vegetationer</li> <li>• Kronisk tonsillitis/hypertriske tonsiller</li> <li>• Forstørrede lymfeknuder</li> </ul> <p>Beherske relevante teknikker i form af</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• Tonsillektomi (kompetenceniveau D)</li> </ul>                                                                                                               | <p>Superviseret klinisk arbejde</p> <p>Selvstudium</p> | <p>Specifik vurdering</p> <p>Kompetencekort 8 Specifik vurdering</p> <p>Kompetencekort 9</p> |

|   |                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                      |                                      |
|---|-------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------|--------------------------------------|
|   |                   | <ul style="list-style-type: none"> <li>• Fremmedlegemefjernelse fra næse og øre (kompetenceniveau D)</li> </ul> <p>Varetager kommunikation med forældre omkring behandlingsplan og forløb.</p> <p>Varetage et selvstændigt operationsprogram og lede teamet omkring dette i forhold til ovenstående indgreb</p> <p>Kende egen begrænsning og relevant konferere med relevant kollega</p> <p>Lægeroller: Medicinsk ekspert, Kommunikator, leder, professionel</p>                                                                                                                                                                    |                                                      |                                      |
| 7 | Akademisk arbejde | <p>Foretage en problemorienteret litteratursøgning</p> <p>Fremlægge et videnskabeligt budskab i et akademisk forum</p> <p>I samarbejde med vejleder definere og selvstændigt udforme en opgave (f.eks. en gennemgang/opdatering af en instruks eller en lignende kritisk gennemgang af et afgrænset fagområde).</p> <p>Opgaven skal inkludere</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• En skriftlig problemformulering</li> <li>• En relevant litteratursøgning</li> <li>• En skriftlig fremlæggelse af konklusionen</li> <li>• En kort mundtlig fremlæggelse af opgaven</li> </ul> <p>Lægeroller: Akademiker, kommunikator</p> | Vejledt selvstudie og fremlæggelse i aktuel afdeling | Specifik vurdering Kompetencekort 10 |

|   |                        |                                                                                                                                                                                                                                                                            |                                 |                                      |
|---|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------|
| 8 | Ansvar for egen læring | <p>Fastholde og udvikle egne faglige kompetencer, herunder tage ansvar for egen læring/uddannelse</p> <p>Udvide engagement og interesse inden for øre-næse-halsspecialet og indgå konstruktivt i det kollegiale fællesskab</p> <p>Lægerolle: professionel, samarbejder</p> | Vejledersamtale/midtvejssamtale | Specifik vurdering kompetencekort 11 |
|---|------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|--------------------------------------|

### 3.2 Kort beskrivelse af læringsmetoder

De angivne læringsmetoder og kompetencevurderingsmetoder for hoveduddannelse afviger ikke fra målbeskrivelse for speciallægeuddannelse i Oto-rhino-laryngologi.

#### Læringsstrategier og metoder til kompetencevurdering

Vurdering af den uddannelsessøgende tjener fire hovedformål: facilitering af læring, dokumentation af kompetence, understøttelse af patientsikkerhed og afdækning af egnethed til specialet.

En stor del af den mere selvstændige funktion for lægen i introduktionsstilling er rettet mod de akutte øre-, næse- og halstilstande. I den forbindelse er det hensigtsmæssigt at strukturere kompetencer der skal opnås i kontekstspecifikke kompetencekort. Disse skal tjene til en specifik vurdering i den enkelte kliniske situation eller som led i en refleksiv opgave afhængig af kompetencens natur. De specifikke vurderinger giver information om, hvorvidt den uddannelsessøgende kan udføre en opgave korrekt. Kompetencevurderingen foregår således som en dikotom vurdering af, hvorvidt en given funktion kan varetages selvstændigt – eller ej - og kan, når gennemført tilfredsstillende, gentages undervejs i uddannelsen som et formativt element. Der opnås således information om den uddannelsessøgendes udvikling og et grundlag for planlægning og justering af uddannelsesforløbet.

Kompetencekort og vejledninger ligger på specialets hjemmeside under ”Uddannelse”

(<http://dssohh.dk/>). Disse kan løbende opdateres på udformning, men skal altid understøtte de beskrevne kompetencer og metoder.

### 3.3 Obligatoriske kurser og forskningstræning

#### Specialespecifikke kurser

Disse er nationale og er beskrevet i målbeskrivelsen og organiseres via specialeselskabet

<http://www.dssohh.dk/speciale.htm>

#### Generelle kurser

De generelle kurser er overordnet beskrevet i målbeskrivelsen. Kurserne udmøntes og planlægges hovedsageligt regionalt af det regionale videreuddannelsessekretariat og af Sundhedsstyrelsen. Der er derfor forskel på kursernes opbygning og varighed samt tilmeldingsprocedure. Lægen skal selv holde sig orienteret om de regionale vilkår, inklusiv vilkår for tilmelding.

Ud over nedenstående korte beskrivelser henvises til målbeskrivelsen og hjemmeside for kursusbeskrivelse ved det regionale videreuddannelsessekretariat og Sundhedsstyrelsen:

(<https://videreuddannelsen-syd.dk/wm526884> og

<https://www.sst.dk/da/Viden/Uddannelse/Uddannelse-af-speciallaeger/Generelle-kurser>)

#### Fokuseret ophold i praksis

Introduktionslægen opholder sig to dage i øre-næse-halspraksis, hvor der introduceres til praksisrutiner og –arbejdsgange. Den primære målsætning for dette ophold er at bekendtgøre introduktionslægen med en vigtig del af specialet. Det er introduktionslægens eget ansvar at arrangere opholdet hos en af regionens privatpraktiserende øre-næse-halslæger samt at meddele det rettidigt til skemalæggeren.

## 4. Uddannelsesvejledning

#### Organisering

Afdelingsledelsen har uddelegeret det formelle og organisatoriske ansvar for den lægelige videreuddannelse til den uddannelsesansvarlige overlæge (UAO), som tilrettelægger den enkeltes læges uddannelsesplan i afdelingen. UAO har så vidt muligt taget de kurser, der er tilgængelige for UAO i regionen, og det tilstræbes at alle hovedvejledere har vejlederkursus.

Der er desuden en Uddannelseskoordinerende speciallæge (UKSL), som sammen med Uddannelseskoordinerende yngre læge (UKYL) og UAO mødes hver måned for at koordinere uddannelsen i afdelingen.

## Uddannelsesplan

Der udarbejdes individuel uddannelsesplan for den enkelte uddannelseslæge. Formålet med uddannelsesplanen er konkretisering af kompetenceopnåelsen. Uddannelsesplanerne udarbejdes i samarbejde med uddannelseslæge og vejleder til vejledermøderne. I forbindelse med vejledermødet skrives uddannelsesplanen ind på uddannelseslaege.dk.

## Uddannelsesvejledning

Der udpeges en hovedvejleder for den uddannelsessøgende og der forestås en introduktionssamtale, justeringssamtaler og evalueringssamtale. UAO deltager ved behov i samtalerne, dersom enten hovedvejleder eller uddannelsessøgende ønsker det. Antallet af justeringssamtaler vurderes ad hoc. Dersom det vurderes, at der er problemer med at opnå de forventede kompetencer som planlagt, kan PUF-lektoren inddrages.

## Supervision og klinisk vejledning i det daglige arbejde

Alle speciallæger fungerer som daglige kliniske vejledere og det tilstræbes at der gives direkte feedback på det daglige arbejde, mens mere generelle ting samles og hovedvejlederen inddrages, hvis der er et behov. Godkendelse af de generelle kompetencekort kan foretages af en af afdelingens speciallæger, men det påhviler den UAO at sikre sig, at de fortløbende kan underskrives, som det er planlagt i ovenstående.

## Generel vurdering og karrierevejledning

Midtvejs i introforløbet gennemføres en generel vurdering af egnethed og potentiale inden for specialet, til hvilken målbeskrivelsen inkluderer et kompetencekort. Dette kan ud fra lokale forhold baseres på en 360 graders evaluering eller en lignende proces. Vurderingen udmøntes i en forventningsafstemmende samtale mellem introduktionslægen og repræsentanter fra uddannelsesteamet (vejleder, UKYL, UAO).

## 5. Evaluering af den lægelige videreuddannelse

Alle ansættelsesforløb, som den uddannelsessøgende læge deltager i, skal evalueres via den elektroniske uddannelseslaege.dk

Der logges på med MitID.

Ved afslutningen af et delforløb vil systemet via mail minde uddannelseslægen om at evaluere det aktuelle forløb. Det er derfor vigtigt, at systemet er opdateret med gældende e-mailadresse. Når der er foretaget en evaluering, vil den til afdelingen tilknyttede ledende og uddannelsesansvarlige overlæge modtage en mail med evalueringen. Ingen andre får en kopi, så alle andre overlæger og vejledere kender ikke til evalueringen.

Hvert år i december måned gennemføres en PHEEM rapport (Postgraduate Hospital Educational Environment Measure) med evaluering af uddannelsesmiljøet i afdelingen. Der bliver sendt ud via arbejdsmail til alle uddannelseslæger i afdelingen.

## 6. Nyttige kontakter

**Uddannelsesansvarlige overlæger på de uddannelsesgivende afdelinger i Region Syddanmark**

Øre-Næse-Halsafdelingen, Sygehus Sønderjylland

Uddannelsesansvarlig overlæge Susanne Holm Nielsen

<http://www.sygehussonderjylland.dk/wm403877>

Øre-Næse-Halsafdelingen, Sydvestjysk Sygehus Esbjerg

Uddannelsesansvarlig overlæge Jesper Holm  
<http://www.sydvestjysksygehus.dk/wm229292>

Øre- Næse- Halsafdelingen og Høreklubben, Vejle Sygehus  
Uddannelsesansvarlig overlæge Joyce Schultz  
<http://www.sygehuslillebaelt.dk/wm257723>

Øre- næse- halskirurgisk afdeling F og Høreklubben, OUH Odense  
Uddannelsesansvarlig overlæge Marie Westergaard-Nielsen  
<https://ouh.dk/til-patienter-og-parorende/svendborg/afdelinger/f-ore-naese-hals-horeklub-afdeling-f>

Ørelægerne Fredericia  
Speciallæge Christian Heidemann  
<http://www.oerelaegernefredericia.dk/>

Øre-næse-halsklubben Middelfart  
Speciallæge Søren Fast  
[Øre-næse-halsklubben Middelfart \(oerelaegenmiddelfart.dk\)](http://www.oerelaegenmiddelfart.dk)

**Forskningstræningsleder**  
Professor Kristine Bjørndal  
<https://ouh.dk/forskning-og-innovation/forsknings-og-innovationscentre>

**Lektor i medicinsk pædagogik:**  
Findes på Den Lægelige Videreuddannelses hjemmeside <https://videreuddannelsen-syd.dk/wm532283>

**DSOHH**  
<http://www.dsosk.dk>

**Sundhedsstyrelsen**  
[www.sst.dk](http://www.sst.dk)

**Det regionale sekretariat for lægelige videreuddannelse i**  
Videreuddannelsesregion Syd: [www.videreuddannelsen-syd.dk](http://www.videreuddannelsen-syd.dk)